

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av rådets beslut 2003/17/EG vad gäller likvärdighet av fältbesiktningar i Brasilien av utsädesodlingar av foderväxter och stråsäd och om likvärdighet av utsäde av foderväxter och stråsäd som produceras i Brasilien, samt vad gäller likvärdighet av fältbesiktningar i Moldavien av utsädesodlingar av stråsäd, köksväxter och olje- och spånadsväxter och om likvärdighet av utsäde av stråsäd, köksväxter och olje- och spånadsväxter som produceras i Moldavien

[COM(2017) 643 final – 2017/0297 (COD)]

(2018/C 227/11)

Föredragande: **Emilio FATOVIC**

Remiss	Europaparlamentet, 16.11.2017
Rättslig grund	Artiklarna 43.2, 114.1 och 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Beslut av kommitténs presidium	5.12.2018
Ansvarig facksektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av facksektionen	6.2.2018
Antagande vid plenarsessionen	14.2.2018
Plenarsession nr	532
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	140/0/8

1. Bakgrund och kommissionens förslag

1.1 Genom rådets beslut 2003/17/EG beviljas vissa länder utanför EU likvärdighet för fältbesiktningar och produktion av utsäde av vissa arter ⁽¹⁾.

1.2 Dessa villkor, som gäller för utsäde som skördas och kontrolleras i dessa länder, avser utsädets egenskaper, möjligheterna för undersökning av utsädet, för säkerställande av utsädets identitet, för märkning och för kontroll, och ger samma garantier som de villkor som gäller för utsäde som skördas och kontrolleras inom unionen.

1.3 Eftersom Brasilien och Moldavien inte ingår bland de länder utanför EU som omfattas av beslut nr 2003/17/EG får utsäde som skördats där inte importeras till EU. Båda länderna har därför lämnat in framställningar till kommissionen om att deras produktion av utsäde (för Brasiliens del foderväxter och stråsäd, för Moldaviens del stråsäd, olje- och spånadsväxter samt grönsaker) ska omfattas av ovannämnda beslut så att likvärdighet kan beviljas och länderna får möjlighet att exportera detta utsäde till EU.

1.4 Därför undersökte kommissionen Brasiliens och Moldaviens lagstiftning på området. Därefter granskade kommissionen Brasiliens och Moldaviens system för fältbesiktning och certifiering av utsäde. Kommissionen fann att deras krav och system är likvärdiga med EU:s och ger samma garantier ⁽²⁾.

1.5 I båda fallen ansåg kommissionen därför att det var lämpligt att visst utsäde från Brasilien och Moldavien skulle anses likvärdigt med samma typ av utsäde som skördas, produceras och kontrolleras i EU. Erkännandet kan ske genom ett beslut som antas av Europaparlamentet och rådet.

⁽¹⁾ I enlighet med direktiven 66/401/EEG, 66/402/EEG, 2002/54/EG och 2002/57/EG.

⁽²⁾ Lagstiftningen överensstämmer redan med Internationella frökontrollorganisationens (ISTA) regler.

2. Synpunkter och rekommendationer

2.1 EESK noterar det positiva resultatet av de granskningar som kommissionen utfört i Brasilien och Moldavien i enlighet med de krav som anges i bilaga II till beslut 2003/17/EG, i syfte att erkänna likvärdigheten i de rättsliga kraven och de offentliga kontrollerna i fråga om certifiering av utsäde.

2.2 EESK stöder – i linje med sina tidigare yttranden på området ⁽³⁾, och i linje med vad som redan framkommit i samrådet mellan kommissionen, de berörda parterna och medlemsstaterna – de rättsliga åtgärder som är föremål för granskning. Kommittén instämmer också i att ett erkännande av likvärdigheten kan gynna dem av EU:s utsädesföretag som är verksamma i Brasilien och Moldavien, potentiella EU-importörer av utsäde från dessa länder och EU:s jordbrukare, som hädanefter får tillgång till ett bredare utbud av utsäde.

2.3 Kommittén vill enbart uttrycka ett förbehåll beträffande förslaget om att erkänna Moldaviens likvärdighet i fråga om utsäde av grönsaker. Detta utsäde, som omfattas av direktiv 2002/55/EG, saluförs uteslutande som standardkategori, som inte behöver officiell certifiering för att få släppas ut på marknaden utan bara en egen försäkran från producenten och först efter utsläppandet på marknaden en eventuell efterföljande kontroll av produktens egenskaper och kvalitet. Detta system grundar sig på att producenten tar ansvar, och kan identifieras och spåras eftersom producenten är etablerad inom EU:s territorium. Spårbarhet och kontroll kommer att försvåras när det gäller produktion i länder utanför EU. Dessa objektiva svårigheter har varit anledningen till att EU hittills beslutat att inte bevilja något tredjeländ erkännande av likvärdighet för utsäde av grönsaker. På grund av dessa problem framför kommittén vissa invändningar och önskar en mer ingående granskning från kommissionens sida.

2.4 Kommittén konstaterar, såsom kommissionen har hävdat, att erkännandet av metoder för att certifiera produkterna i fråga är en åtgärd av teknisk natur. Att öppna den europeiska marknaden för produkter från tredjeländ får dock ekonomiska och sociala konsekvenser, och kommittén rekommenderar att det genomförs en konsekvensbedömning för att kontrollera att de europeiska producenterna, särskilt mikroföretag och små företag, inte påverkas negativt av denna åtgärd.

2.5 EESK påminner kommissionen om att mer än 60 % av marknaden för utsäde i dag innehas av några få stora multinationella företag. Att öppna marknaden för tredjeländ, där produktionen kontrolleras av samma företag, riskerar att ytterligare förvärra villkoren för små producenter och konsortier med en betydande inverkan på den ekonomiska och sociala motståndskraften i många lokalsamhällen med specifik produktion. I de allvarligaste fallen skulle detta kunna uppmuntra avfolkning av landsbygden, med konsekvenser för den biologiska mångfalden av grödor och för den europeiska jordbruksproduktionen, där det ofta är de små jordbruken som bevarar vissa typer av gamla och traditionella utsäden från utrotning ⁽⁴⁾.

2.6 EESK upprepar också sin uppmaning till kommissionen att göra en helhetsbedömning av produktionsprocessen i tredjeländ och erinrar om att exploatering av t.ex. barn på arbetsplatsen ibland döljer sig bakom varor till konkurrenskraftigare priser. Detta tillvägagångssätt förefaller vara nödvändigt och omistligt vid en tidpunkt då EU arbetar aktivt med att uppnå FN:s mål för 2030 om hållbar utveckling. EU är den största importören och exportören av jordbruksbaserade livsmedelsprodukter globalt sett och bör utnyttja sin roll inom ramen för bilaterala och multilaterala handelsavtal för att främja en förbättring av medborgarnas och arbetstagarernas levnads- och arbetsvillkor även i tredjeländ i kampen mot illojal konkurrens ⁽⁵⁾.

2.7 Slutligen hoppas EESK att detta beslut träder i kraft först när full ömsesidighet föreligger när det gäller likvärdighet och erkännande av motsvarande europeiska produkter, så att företagen inom sektorn får större möjligheter att växa och utvecklas. Detta skulle vara i linje med vad berörda parter särskilt framhållit i samrådet.

Bryssel den 14 februari 2018.

Georges DASSIS
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

⁽³⁾ EUT C 74, 23.3.2005, s. 55, och EUT C 351, 15.11.2012, s. 92.

⁽⁴⁾ Denna analys förstärks av det faktum att det offentliga onlinesamråd på internet som kommissionen genomfört endast fick tre svar, varav två från privatpersoner, vilket bekräftar att beslutsprocessen endast omfattat de viktigaste intressenterna på europeisk nivå.

⁽⁵⁾ EUT C 173, 31.5.2017, s. 20, punkt 1.6.